

1828 YILINDA İSTANBUL'A GETİRİLEN VARNALI MUHÂCİRLER

Ufuk GÜLSOY

1821 yılında başlayan Rum isyanı, Rusların da tahrikiyle kısa zamanda yayılmış ve Osmanlı Devleti'nin başına önemli problem ve sıkıntıları da beraberinde getirmişti. Devlet, isyanı tek başına bastırmaya muvaffak olamayınca, Mısır vâlisinden yardım istemeye mecbur kalmıştı. Mısır kuvvetlerinin müdahalesi ile kısa zaman sonra sönmeye yüz tutan ve o tarihe kadar Osmanlı'nın bir iç meselesi olarak gelişen isyan, Rusya, İngiltere ve Fransa'nın işe karışmalarıyla devletlerarası bir mahiyet almaktaydı. Bununla birlikte, "Müslüman-Türk düşmanı" (1) olarak bilinen I. Nikola (1825-1855)'nın Rusya tahtına geçmesiyle durum ayrı bir vehâmet kesbediyor ve Rum isyancılar güçlü bir destek buluyorlardı.

Çar, Avrupa'da Rumlar lehine oluşmuş olan ortamı Rusya lehinde değerlendirmesini biliyor ve Osmanlı Devleti üzerindeki baskılarını arttırarak, bazı isteklerde bulunuyordu: Bu istekler, Eflâk-Boğdan voyvodalarının tayininde Rusya'ya da söz hakkı tanınması, Boğazlardan Rus ticaret gemilerinin geçmesine izin verilmesi ve bu hakkın Karadenizdeki Rus limanlarına uğrayacak olan diğer yabancı ticaret gemilerine de teşmil edilmesi noktalarında toplanmaktaydı. Ruslar ayrıca, 1812 tarihli Bükreş andlaşmasının Memleketeyn ve Sırbistan'a âit hükümlerinin yerine getirilmediğini bahâne ederek, altı hafta içinde konunun görüşülmesini istiyorlardı (2).

Osmanlı Devleti, Rus ultiimatomunu aldığı günlerde Yeniçeri Ocağı'nın ilgâ edilmesinin son hazırlıklarını yapmaktaydı. Nitekim, Bâbüâlî, bir müddet sonra da bu müesseseyi ortadan kaldırmıştı(3). Bu

1) Akdes Nîmet Kurat, *Türkiye ve Rusya, XVIII. Yüzyıl Sonundan Kurtuluş Savaşına Kadar Türk-Rus İlişkileri (1789-1919)*. Ankara, 1970, s. 54

2) Yorga, *Osmanlı Tarihi*, (Mürc. B. Sıtkı Baykal) V, Ankara 1948, s. 313.

3) Lütfî, *Tarih*, I, İstanbul, s. 136-142.

olumsuz şartlar karşısında kalan devlet, ister istemez, Rus tekliflerini geri çevirememiş ve 7 Ekim 1826 tarihli Akkerman andlaşmasını imzalamak zorunda kalmıştı(4).

Önceleri Rum isyanı karşısında tarafsız kalmış olan İngiltere de, kamuoyunun artan baskısı, Mehmet Ali Paşa'nın bölgede nüfuz kazanması, Rusya'nın Akdenizde kurulacak bir Yunan devleti vasıtasıyla etkinliğini arttırması ve Rum tüccârları ile olan ticarî ilişkilerinin bozulabileceği gibi ihtimalleri dikkate alarak, politikasını değiştirmişti. Üstelik İngilizler, 4 Nisan 1826 tarihinde Ruslarla Petersburg protokolünü imzalayarak, Yunanistanın muhtar bir ülke hâline getirilmesi konusunda anlaşmışlar ve durumu Osmanlı Devletine bildirmişlerdi.

Osmanlı Devleti, Mora'da duruma hâkim olduğu bir sırada, kendi topraklarında muhtar bir devlet kurulmasının, imparatorluk dâhilindeki diğer reâyâyâ da kötü örnek olacağı düşüncesindeydi. Aynı zamanda bu mesele, Osmanlı Devleti ile kendi tebeası arasında olan bir sorundu. Bundan dolayı devlet, meşrû hükümdarlarına başkaldırmış olan Rumlar hakkında Avrupalı güçlerin yaptıkları tekliflerini reddediyordu(5). Osmanlı Devleti yalnız bununla da kalmayap, İngiltere, ve Rusya'nın muhtar bir Yunanistan konusunda imzaladıkları Londra andlaşmasını (6 Temmuz 1827) de tanımadığını ilân edecekti(6).

Osmanlı Devleti, böylelikle, müttefiklerin Rumlar lehindeki emr-i vâkilerini geri çevirmişti. Ancak bu tavır, Avrupalı güçleri kararlarından vazgeçirmemiş, aksine Osmanlının başına yeni bir felaketi de beraberinde getirmişti: Navarin faciası. Avrupalı devletler, Rumlar lehindeki isteklerinin reddedilmesi üzerine, resmen savaş ilân etmeksizin, Navarin'de beklemekte olan Osmanlı-Mısır müşterek donanmasını batırarak, bu konudaki kararlıklarını göstermişlerdi. Osmanlı Devleti, marûz kaldığı bu tecavüz karşısında sadece durumu protesto etmekle yetindi. Devletin, uğradığı zararlar için yaptığı tazminat talebi ise, dikkate alınmadı. Bu hâdiseden sonra müttefiklerle Osmanlı Devleti arasındaki ilişkiler de kopmuş, teklif-

4) *Muâhedât Mecmûası*, IV, s. 58 vd.

5) Charles Seignobos, *Tarih-i Siyâsî*, (Mtrc. Ali Reşad), II, İstanbul 1324, s. 446.

6) Lütflî, *Aynı eser*, I, s. 83.

lerinin kabulünde ısrarlı olan Avrupalı güçler, elçilerini geri çekmişlerdi(7).

Vaziyet kritik bir safhaya gelmişti: Vak'a-i Hayriyye'de Yeniçerileri ortadan kaldırıp, Navarin'de de donanmasının büyük bir bölümünü kaybeden Osmanlı Devleti, şimdi her türlü iştihayı üzerine çekecek kadar zayıf ve müdafaasız bir duruma düşmüştü. Bütün bunlara rağmen Bâbüalî, müttefiklerin Rumlar lehindeki isteklerini yerine getirmek istemiyor, 20 Aralıkta toplanan umûmî bir "meşveret"te, savaşmak lehinde karar alınıyordu(8).

Bu gelişmeler üzerine Çar I. Nikola, 26 Nisan 1828 tarihinde Osmanlı Devletine karşı bir harp beyânâmesi neşrederek, ordularını Prut üzerinden Boğdan'a sokuyor, Kırım yönünden sevk edilen kuvvetlerle de Anapa kalesini kuşattırıyordu.

Boğdan ve Eflâk'ı kısa zamanda ellerine geçiren Ruslar, daha sonra Tuna'yı aşarak, bölgedeki İbrail, Maçın ve Köstence gibi müstahkem kaleleri teslim alıyordu. Osmanlı kuvvetlerinin kısmî başarılarına rağmen ilerlemelerini sürdüren Ruslar, Hırsova, Tulça, Varna, Kale-i Cedid ve Silistre'yi de ellerine geçirerek, Balkanları aşıyorlardı(9). Bu arada Doğu cephesinden de iyi haberler alınmıyordu: Kars, Anapa, Ahıska, Faş ve Erzurum kaleleri, bir kısım ahâlinin de yardımıyla, Ruslara teslim olmuştu(10).

Balkanları geçtikten sonra güneye, Edirne yönüne doğru yürüyüşlerine devam edecek olan Rus orduları, kısa zamanda Yanbolu, İslimye, Kırkkilise ve İyneadayı da alacak, Edirne'ye ise savaşmaksızın girecekti(11). Aynı şekilde, Vize, Lüleburgaz, Çorlu,

7) Lütfi, *Aynı eser*, I, 84-89, s. 100

8) Lütfi, *Aynı eser*, I, s. 101.

9) Ahmet Muhtar, *Türkiye Devleti'nin en mühim ve meşhûr esfârından H. 1244-1245 (1828-1829) Türkiye- Rusya Seferi ve Edirne Muâhedeşi*, I, Ankara 1928, s. 20

10) Kemal Beydilli, "1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Doğu Anadolu'dan Rusya'ya Göçürülen Ermeniler", *Belgeler*, XIII/17, Ankara, TTK, 1988, s. 383 vd.

11) Sadık Rifat Paşa, *1244-1245 Türk-Rus Muhârebesti ve Sâir Risâleler*, İstanbul 1298, s. 46

Saray, Enez, Uzunköprü ve Hayranbolu da Rus işgaline uğrayacaktı (12).

Rumeli ve Doğu Anadolu'da uğranılan bu yenilgiler ve İstanbul'u tehdide başlayan Rus tehlikesi karşısında devlet, başşehirin müdafaasının çarelerini aramaya başlamış, 12-40 yaş arasındaki Müslüman nüfustan savaşabilecek olan seksen bin kişiyi tesbit etmişti. Bunun yanında, eli silâh tutan herkesin Davudpaşa'da toplanması istenmekteydi(13).

Bu durumda Rusların ilerlemesini durduramayacağını anlayan Osmanlı Devleti, mütâreke için harekete geçiyor ve Prusya'nın aracılığı ile görüşmelere başlanıyordu. Bâbiâli, hiç olmazsa Mora üzerindeki haklarını kurtarabilmeyi düşünmekteydi. Ancak, yapılan mezâkereler sonunda devlet, bu hakkından da vazgeçecek, hattâ diğer Rus tekliflerini de kabûle mecbur olacaktı. 14 Eylül 1829 tarihinde imzalanan Edirne Andlaşması ile de Osmanlı-Rus savaşı resmen sona ermekteydi.

Ruslar, imzalattırdıkları Edirne Andlaşması ile askerî olduğu kadar, politik olarak da savaşın tartışmasız galibi olmuşlardı. Şüphesiz, Rusların bu başarısında Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu genel istikrarsızlık ve siyasî yalnızlık ile, savaş sırasında düşmanla işbirliği yapmaktan çekinmeyen bir kısım Bulgar, Ermeni ve Rum reâyânın da rolleri bulunduğu bir gerçektir.

1828-1829 Osmanlı-Rus savaşı, meydana getirdiği siyasî, ekonomik ve sosyal etkileri açısından, bir anlamda, yıllar sonra yaşanacak olan "93 Harbi"nin küçük bir örneğini teşkil etmesi yönünden de dikkat çekiciydi: Savaşla yaşanan Rus işgali, gerek Rumeli ve Doğu Anadolu'da yaşayan hahk ve gerekse Osmanlı Devleti için büyük sıkıntı ve ızdırabları da beraberinde taşımıştı. Savaş, iktisadî ve ticarî hayat ile sosyal bünyede önemli tahribât yapmakta gecikmemiş, pek çok kasaba ve köyler birer bahane ile alt-üst

12) İşgal olunmuş yerlerin ahâlisinin toplanmakta olduğu hakkında Vecihi Paşa'dan sadarete gelen, 23 Cumâde'l-ülâ 1245 (20 Kasım 1829) tarihli tahrirat: Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), Hatt-ı Hümâyûn (HH), nr. 42744

13) Lütfi, *Ayrı eser*, II, 93-94, 97

edilmişti. Halktan zorla alınan zahire, araba, hayvan ve diğer lüzumlu eşyâlara da Ruslarca el koyulmaktaydı(14).

Rus işgali, özellikle Rumeli'de halkın perişanlıklarına sebep olduğu gibi, tarıma dayalı bölge ekonomisini de olumsuz yönde etkilemiş, savaş yüzünden toprakların boş bırakılmasının yanısıra, sermaye yokluğu, tohum sıkıntısı, çift ve çubuksuzluk gibi nedenlerin de tesiriyle, uzun süre ekim yapılamamıştı(15).

Savaştan dolayı zarûret içine düşüp, "nân ü lühûma" muhtaç hâle gelen halkın, tarla, bağ ve bahçelerinin yanında diğer mülk ve emlaklarının da harâb olduğu görülmekteydi. Rus istilâsının Rumeli sâkinleri üzerindeki tahribâtı o kadar ağır olmuştu ki, çok sayıda Müslüman ve reâyâ "kadiden" olan vergilerini bile ödeyemez duruma düşmüşlerdi. Rumeli'de ticarî faaliyetler ile bölgeden yapılan odun ve kömür üretim ve nakliyatı da barış sonrasına kadar kesiliyor ve adı geçen maddelerin fiyatlarında belirgin yükselmeler gözleniyordu(16).

Osmanlı-Rus savaşı, yüzyıllardır Osmanlı sınırları içinde yaşamış binlerce reâyânın, Ruslar tarafından "kadim" vatanlarından göçürülmesi bakımından da ayrı bir önemi hâizdi: Ruslar, işgal ettikleri mahallerin özellikle Bulgar, Rum ve Ermeni reâyâsından bir haylisini Osmanlı topraklarından kaldırıp, Rusya'ya sevk etmekteydi. Belirli bir hedef ve plân dâhilinde gerçekleştirilen bu göçürme operasyonu, Doğu Anadolu'da Ermenilere yönelik uygulanırken (17), Rumeli'de ise Bulgar ve Rumları içine almaktaydı(18).

Savaş, dalgalar hâlinde gelen iç göçlere de sebep olmuş, ilerleyen Rus ordularının dehşetinden korkuya kapılan binlerce âile,

14) 1828-1829 Osmanlı-Rus savaşında Rumeli'deki çok yönlü zarar ve problemler için bk. Ufuk Gülsoy, "1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Rumeli'nin Durumu", *II. Mahmud ve Reformları Semineri*, (28-30 Haziran 1989), İstanbul 1990, s. 21-35

15) Ufuk Gülsoy, *A.g.m.* s. 23

16) Ufuk Gülsoy, *A.g.m.* s. 23

17) Doğu Anadolu'dan Rusya'ya olan göçler için bkz. Kemal Beydilli, *Aynı makale*, s. 383 vd.

18) Rumeli reâyâsının Ruslarca göçürülmesi hakkında bkz. Ufuk Gülsoy, *1828-1829 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Rumeli'den Rusya'ya göçürülen Reâyâ*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1989, s. 14 vd.

mal ve mülklerini geride bırakarak, işgal edilmemiş yörelere veya civârdaki dağ ve ormanlara kaçışmışlardı. Yollar, çaresizlik içinde kaçışan binlerce muhâcir kâfileleri ile doluydu. Halk, bu zoraki göçten bitkin ve perişan olmuş, pek çoğu günlerce ormanlarda veya arabaların üzerlerinde barınmak zorunda kalmıştır(19).

Bir kısım muhâcirler ise buldukları mahallerden çok uzaklara nakledilmekteydi: Meselâ, Tuna dolaylarında yaşamakta olan bâzı Tatar kabileleri, yaklaşan Rus tehlikesi üzerine, âileleri ile birlikte Anadolu'ya, Eskişehir sancağının Çifteler çiftliğine getirilmişlerdi(20).

Samakovcuk nezâretine bağlı kazâların sâkinleri de etrafa dağılarak, Zağra-i atık, Çırpan, Gümülcine ve Filibe taraflarına(21), Dobruca dolaylarından göç etmiş olanlar ise, Şumnu istikametine gitmişlerdi(22). Bunlar gibi, memleketlerinin işgalinden dolayı Varna'dan gemilere binen 848 kişilik bir göçmen kâfilesi de, İstanbul'a geliyor ve başta Galata olmak üzere, şehrin bâzı mahallelerine yerleştiriliyordu. Ancak, bunların diğer muhâcirlerden farklı bir özelliği vardı: Varnalı muhâcirler, ilerleyen Rus kuvvetlerinden kaçarak gelmemişler, aksine, Varna'nın işgalinden sonra Ruslarla yapılan bir anlaşma neticesinde, Rusların izniyle Varna'dan ayrılabilmişlerdi. Olaylar şöyle gelişmişti:

Bilindiği gibi Varna, Çarın bizzât idâre ettiği Rus kuvvetleri tarafından, karadan ve denizden muhâsara edilmişti. Varna halkı ise kaleye sığınmıştı. Gerek kaledeki Osmanlı askerlerinin kararlı direnişleri, gerekse Osmanlı donanmasının denizden takviyesi sayesinde, varna Ruslarca düşürülemedi. Fakat, Rus saldırıları her defasında şiddetini biraz daha arttırmaktaydı. Bu durum, kaleye takviye kuvvet gönderilmesini zorunlu kılıyordu. Nitekim, bu düşünceyle devlet, yardımcı kuvvetleri yola çıkarmış, ayrıca da on bir

19) Ufuk Gülsoy, *A.g.m.* s. 24-25.

20) Tuna sahillerine varıncaya kadar yol üzerindeki görevlilere yollanan evâsıt-ı Muharrem 1248 (10-20 Haziran 1832) tarihli hüküm: Başbakanlık Osmanlı Arşivi, (BOA) Mühimme Defteri (MD), nr. 248, s. 229/1609.

21) Vecihî Paşadan gelen 17 Zilka'de 1245 (10 Mayıs 1830) tarihli kâime: BOA, HH, nr. 43027

22) Hezargrad kazâsı nâibine gönderilen evâhir-i Rebîû'l-âhire 1245 (19-29 Ekim 1829) tarihli hüküm, MD, nr. 245, s. 156/400

bini aşan diğer bir askeri kuvveti de Varna'ya göndermişti. Bu kuvvetlerin imdâda yetişip, muhâsarayı kırmasının ümitle beklendiği bir sırada, kalenin içinde bulunan Sirozî Yusuf Paşa, "zamirinde merkûz olan hiyânetini icrâ" ederek, Ruslara "teba'iyet" ediyordu (23). Paşa, yalnız kendisi Ruslara kaçmakla kalmayıp, Varna'nın müdafaasında görev almış olan Rumeli askerlerini de "iğfâl iderek", başlarındaki sergerdeleriyle beraber, "cânib-ı a'daya firâr" ettiriyordu (24).

Bu beklenmedik ihânet üzerine, kalede kalan az sayıdaki asker ile direnmenin mümkün olamayacağı anlaşarak, Varna kalesi Ruslara teslim olmaktaydı(25). Kaleye giren Rus kuvvetleri, içeride bulunan Kapudân Paşa ve maiyyeti ile birlikte mühimmât ve diğer malzemeleri de ele geçirmekteydi. Bu arada, muhâsara öncesi kaleye sığınmış olan Müslüman ahâli de Rusların eline düşmüştü(26).

Varna'nın bir ihânet sonucu "gadren istilâsı" büyük üzüntü ile karşılanmıştı (27). Devlet, bu ihâneti üzerine, Yusuf Paşa'nın Siroz, Selânik ve Ahyolu'da bulunan bütün mal varlığına el koyuyordu(28).

Kalenin teslimi sırasında yapılan mukâveleye göre Ruslar, içeride bulunan halkı serbest bırakacaktı(29). Ancak Ruslar, sözlerinde durmayarak, anlaşmanın bu maddesinin uygulanmasını, Sirozî Yusuf Paşa hakkındaki isteklerinin yerine getirilmesi şartına bağlamak istiyorlardı. İstekleri yerine getirildiği itakdirde, mukâvelenin ilgili hükmü derhâl uygulanacaktı. Rusların isteği şu idi: Osmanlı Devleti, Sirozî Yusuf Paşa'ya âit üç cariyeyi ve Paşanın

23) BOA , Ayniyat Defteri (AD), nr. 613, s. 41

24) AD, nr. 613, s. 41; Rifat Paşa, *Müntehabât-ı âsâr*, (tarihsiz), s. 24

25) AD, nr. 613, s. 41

26) Rifat Paşa, *Müntehabât*, s. 24

27) Rifat Paşa, *Aynı eser*, s. 24

28) AD, nr. 613, s. 48, Rifat Paşa, *Aynı eser*, 24. Yusuf Paşa, uzun yıllar Hocabey'de ikâmet ettikten sonra tekrar İstanbul'a dönmüş ve burada kalmasına izin verilmiştir. (Rifat Paşa, 24-25).

29) AD, nr. 613, s. 48

Ahyolu'da bulunan bâzı eşyâlarını Varna'ya gönderecek, Ruslar da buna karşılık kalede tuttuğu ahâliyi serbest bırakacaktı(30).

Osmanlı Devletine göre, Rusların bir anda karar değiştirip, mukâveleye aykırı hareket etmelerinin sebebi, yine "hâin-i merkûmun iğfâli" idi(31). Yusuf Paşa, Rusları bu çeşit bir pazarlığa iknâ ederek, cariye ve Ahyolu'daki eşyâlarını kurtarabilmeyi plânlanmış olmalıydı. Şüphesiz Ruslar da, Varna kalesinin düşmesini sağlayan ve kendilerine "teba'iyet" eden Paşayı, bu şekilde mükafatlandıracaklardı(32).

Osmanlı Devleti, üç cariye ve bir miktar eşyâ için çok sayıdaki suçsuz Müslümanın esir olarak bırakılmasının doğru olmayacağı görüşündeydi. Her ne kadar Rusların bu davranışı yapılmış olan anlaşmaya aykırı olsa da, teklifin görüşülmesinde yarar vardı. Bunun üzerine, öncelikle işin "muktezâ-yı şer'isi"nin öğrenilmesi için, konu şeyhülislâma açıldı(33).

Şeyhülislâm, "hayr-ı külliyi celb için şer-i cüz'iyi itmek meşrû" cevabıyla, Varna'da mahsûr tutulan Müslüman ahâlinin kurtarılması uğrunda, istenilen cariyeler ile bâzı eşyâların verilebileceğini belirtmekteydi. Ancak, mübâdelenin gerçekleştirilebilmesi için ilgili cariyelerin rızalarının alınması gerekiyordu. Şayet, cariyeler Yusuf Paşa'ya kendi irâdeleriyle gitmek istemezlerse, dinen zorlanmaları mümkün olmayacaktı(34).

Şeyhülislâmın konuyla ilgili görüşü alındıktan sonra, "Moskovlu" tarafına haber gönderilerek, istenilen cariyeler ve eşyanın verilmesine "müsâade derkâr" olduğu ifâde ediliyor ve Varna'daki ahâlinin ihrâcları hâlinde, mübâdelenin gerçekleştirileceği belirtiliyordu(35).

30) AD, nr. 613, s. 48

31) AD, nr. 613, s. 48

32) AD, nr. 613, s. 48

33) AD, nr. 613, s. 48

34) AD, nr. 613, s. 48

35) AD, nr. 613, s. 48

Bu gelişmeler üzerine bir Rus gemisi, Sirozî Yusuf Paşa'nın cariyelerini almak üzere Ahyolu'ya gelmişti. Buna karşılık Ruslar da, Varna'da bulunan Müslümanların istedikleri mahalle gitmelerine izin vermişti. Ruslar, bu ahâlinin bir bölümünü öküz arabalarıyla Kamçı'ya götürmüşler, geriye kalan 848 kişiyi ise, üç Nemçe bandıralı gemiye bindirerek, Ahyolu'ya göndermişlerdi. Gemilere bindirilen muhâcirlerin navlunları da Ruslarca ödenecekti(36).

Bir Rus gemisinin kılavuzluğunda yola çıkan muhâcirler, bir müddet sonra Ahyolu önlerine ulaştılar(37). Önceden alınan karara göre muhâcirler, sandallarla karaya çıkartılacaktı(38). Fakat Osmanlı Devleti, muhtemelen askerî sebeplerden dolayı bundan vazgeçiyor ve muhâcirlerin İstanbul'a gönderilmesine karar veriyordu. Bu plân değişikliğinde, ahâlinin gemilerden çıkarılmaları sırasında "düşmanın bir güne ihrâc-ı ihânet ve mel'anete fırsat-yâb" (39). olabileceği endişesinin yanısıra, ilerlemelerini sürdüren Rusların yakın bir zamanda Ahyolu'ya girebilecekleri ihtimalinin de etkisi olsa gerektir.

Bu değişiklik üzerine, muhâcirleri taşıyan gemiler İstanbul istikametine yöneldiler. Aralarında henüz bir yaşına bile ulaşmamış, kundakta bebekler ile yaşlı insanların da bulunduğu muhâcirlerden beşi, Ahyolu'dan ayrıldıktan bir müddet sonra vefat etmişlerdi. Gemiler İynea'da'ya vardıklarında, vefat edenler adaya çıkarılarak defnedilmiş, sonra yeniden yola koyulmuştu. Sıkıntılı ve heyecan dolu bir seyahatten sonra Büyükdere önlerine gelindiğinde, iki muhâcir daha hayatını kaybedecek ve adı geçen yere gömüleceklerdi.

Acılarla, buruk sevinçlerin içiçe yaşandığı bir duygusallık ortamında, muhâcirlerin yolculuğu, 19 Kasım 1828 tarihinde, Galata limanı önünde sona ermekteydi. Gemilerinden inenler, teker teker tahrir edilerek, özel bir deftere geçiriliyorlardı.

36) Rusların Varna seraskerinden Misevri muhâfızı Halil Paşa'ya gelen 21 Rebîü'l-âhire 1244 (31 Ekim 1828) tarihli mektup: BOA, HH, nr. 44103-B

37) Misevri muhâfızından gelen 27 Rebîü'l-âhire 1244 (6 Kasım 1828) tarihli kâime: BOA, HH, nr. 44103 ve Samakovcuk nâzırının 1244 (1828) tarihli kalmesinin sûretî: BOA, HH, nr. 44103-A

38) HH, nr. 44103.

39) HH, nr. 44103

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulduğumuz bu defter(40), özellikle Varna'dan gelen muhâcirler hakkında bâzı istatistiki bilgiler vermesi yönünden oldukça değerlidir. Bununla birlikte, defterdeki bilgilerden Varna şehri ile ilgili malûmat çıkarmak da mümkündür.

Bu özelliklerinden dolayı, metnini yeni herflere çevirerek verdiğimiz, Varnalı Muhâcirler Defteri, irâde gereği, Kapudân-ı deryâ Ahmed Paşa ile Galata ve Liman Nâzırı Ali Bey'in sorumlulukları altında, Galata Kâdısı Osman Nuri Efendi tarafından tahrir edilmiş, muhâcirlerin diğer bir listesi de, Galata mahkemesi siciline geçirilmiştir (41). Muhâcirler, deftere, gelmiş oldukları geminin kaptanının ismi altında toplanarak yazılmışlardır. Böylelikle, kimin hangi gemiyle geldiği belli olmaktadır.

Muhâcirlerden âile olanlar birlikte tahrir edilirken, diğerleri ayrı ayrı yazılmışlardır. Muhâcirler aded olarak da belirtilmekte, yolculuk esnâsında vefat etmiş olanlar ise, "şerh" şeklinde gösterilmektedir.

Deftere öncelikle âile reisinin memleketi yazılmıştır. Şayet Varna'ya uzun yıllar evvel gelmiş ise, kaç senedir bu şehirde oturduğu belirtilmiştir. Savaş sırasında gelenlerin de memleketleri yazılmaktadır. Bundan sonra âile reisinin hanımın, diğer âile büyüklerinin ve eğer varsa diğer akrabaların adları kaydedilmektedir. Bu sırayı çocuklar takip etmektedir. Çocukların isimlerinden sonra, yaşlarının da yazılmış olduğunu görmekteyiz. Âilenin tahriri tamamlanınca, rakamla kaç kişi oldukları gösterilmekte, ölmüş olanlar ise yekûndan düşülmektedir.

Defterdeki kayıtlara göre muhâcirlerin yaptıkları işler şöyledir:

İşi	Bu işle uğraşan muhâcir sayısı
Tüccâr	29
Rençber	13
Reis	12
Din adamı	11

40) BOA, HH, nr. 42649

41) Bütün aramamıza rağmen, Galat Mahkemesi sicillerinde muhâcirlerle ilgili bir liste veya Mahkemece tutulmuş müstakil bir deftere rastlayamadık.

Asker	7
Tavukçu	5
Berber	5
Kahveci	5
Çiftçi	5
İskele Yazıcısı	4
Tüfekçi	3
Ayakkabıcı	
Bakkal	
Mağazacı	
Serrâç	2
Fişekçi	2
Kasap	2
Bekçi	2
Terzi	2
Attâr	2
Mektep Hocası	2
Kapan-ı dakîk Yazıcısı	2
Tüccâr Yazıcısı	1
Mahkeme Kâtibi	1
Gümrük Kâtibi	1
Kayıkçı	1
Saatçi	1
Menzilci	1
Fıçı	1
Balıkçı	1
Maunacı	1
Reyinci	1
Çıkrıkçı	1
Ekmeçi	1
Manav	1
Dükkancı	1
Tahmisçi	1
Talebe	1

Muhâcirler arasında işi belirtilmemiş veya "fakâradan" olarak kaydedilmiş olanlar da vardır.

Yukarıdaki tablodan da anlaşıldığı gibi, Varna'dan gelen göçmenler içinde ticâretle uğraşanlar ile esnâflık yapanların,

diğerlerine nisbetle daha fazla oldukları görölmektedir. Bu şekliyle Varna, bir tüccâr ve esnâf şehri görünümündedir.

Dikkat çekici bir nokta da, muhâcirlerin bütününün tek hanımla evli olmalıdır. Bununla birlikte, birkaç âilede cariye bulunmaktadır. Dokuz âile de hizmetçi sahibidir. Bunların, genelde, tüccâr âileler olduğu anlaşılmaktadır.

Muhâcirler arasında doğma-büyüme Varnalı olanların yanında, uzun yıllar önce Varna'ya yerleşmiş olanlar da vardır. Az sayıda âile de, savaş sırasında Varna'ya gelmiştir. Bu arada, Anadolu'dan Varna'ya gidip, yerleşmiş, olanlar da göze çarpmaktadır: Bunlardan ikisi Ünye'den, diğeri ise Küre'den gitmiş ve oraya yerleşmiştir. İki muhâcir ise, daha önce bir paşanın maiyyetinde Varna'ya gitmiştir. Bir simitçi ile bir serrâcın da sürgün olarak İstanbul'dan Varna'ya gönderildiğini görmekteyiz.

Muhâcirlerin isimleri, genelde bugün de çok kullanılan isimlerdir: İbrahim, Mustafa, Osman, Ali, Ahmed, Fâtıma, Âişe, Havva, Hadice.. gibi. Özellikle günümüzde nâdir olarak karşılaşılan, fakat o dönem Varnalı hanımlar arasında rağbet gören isimler de vardır: Bunlar arasında, Rukkiyye, Rukeş Ümmühan, gibi isimler dikkat çekmektedir. Diğeri ilginç isimler arasında, Haveş, Ümmî, Elmas, Safeş, Mehiyye, Güllü, Ümeş... gibilerine de rastlamaktayız. Erkek isimleri arasında Bektaş, Memiş, İbiş adları da görölmektedir. Bunun yanında, cariye veya hizmetçiler arasında Mercan, Şirin, Tursuh gibi isimlere de tesadüf edilmektedir.

DEFTERİN YENİ HARFLERE ÇEVİRİLMİŞ METNİ

Bu defa Varna muhâcîrlerinden sefâyın ile Dârü's-saltanatü'l-aliyye'ye vürüd iden zikûr ve inâslarının isim ve şöhretleriyle tahrîri husûsuna irâde-i aliyye taalluk eylediğinden hâlâ Kapudân-ı deryâ devletlü Ahmed Paşa ve Galata ve Liman Nâzırı Ali Bey bendelerinin marifetleriyle tahrîr olunan defterleridir ki ber-vech-i âti zikr ü beyân olunur.

Varna muhâcîrîninden Nemçelü Marko Sikoloviç kapudânın sefinestyle Der-aliyye'ye vürüd iden kimesnelerin defteridir ki ber-vech-i âti zikr ü beyân olunur.

-Fî'l-asl Kavartalı olup memleketleri istilâsından sonra Varna'ya gelmiş olan kapan-ı dakik yazıcılarından İsmail ve zevcesi Esmâ ve vâlidesi Emine ve kerimesi on yaşında Zühre ve hemşiresi Safeş ve mezbûre Safeş'in kayınvâlidesi Ümmügülsüm ve bunlar ile gelmiş olan Zeliha hatun ve hizmetkârları Turnoylu Mehmed. Neferen 8.

-Yine Kavrtalı olup hâtib ü hâfız Ali Efende zevcesi Fâtıma ve kebir oğlu Hüseyin ve merkûm Hasan'ın zevcesi Âişe ve oğlu sekiz yaşında Raşid. Neferen 5.

-Yine fî'l-asl Kavartalı olup Varna'ya gelmiş olan çitçi makûlesinden Topal Süleyman, zevcesi Havva ve oğlu on üç yaşında Mehmed ve diğeri oğlu sekiz yaşında Bektaş. Neferen 4.

-Yine fî'l-asl Kavartalı olup muahharen Varna'ya gelmiş olan tüccârdan Emin Ağa ve zevcesi Naciye ve kayınvâlidesi Fâtıma. Neferen 3.

-Fî'l-asl Balçıklı olup sonradan Varna'ya gelen çiftçi Hüseyin ve zevcesi Fâtıma. Neferen 2.

-Yine fî'l-asl Balçıklı olup muahharen Varna'ya gelmiş olan rençber Mustafa ve zevcesi Âişe ve oğlu on iki yaşında Memiş ve diğeri oğlu on yaşında Ahmed ve merkûm Mustafa'nın babası Ali ve vâlidesi Ümmî. Neferen 6.

-Fî'l-asl Balçıklı olan rençber İbrahim ve zevcesi Rukeş. Neferen 2.

-Fî'l-asl Balçıklı olup Varna'ya gelmiş olan rençber Ahmed ve zevcesi Rukeş ve kayınvâlidesi Âişe ve kebir kızı Zeliha ve damadı Ahmed. Neferen 5.

- Fîl-asl Balçıklı olup sonradan Varna'ya gelmiş olan rençber Mehmed ve zevcesi Rukeş. Neferen 2.

-Varnalı tüccârdan Abdullah Ağa ve zevcesi Hadice ve kayınpederi Hüseyin ve kayınvâlidesi Habibe ve akrabâsından Fâtıma ve mezbûre Fâtıma'nın kız karındaşı Âişe ve merkûm Abdullah'ın karındaşı zevcesi Azize ve mezbûre Azize'nin altı yaşında oğlu Hasan ve üç yaşında kızı Âişe ve iki nefer zenciyye câriyeleri. Neferen 12.

- Fîl-asl Minkalyeli olup muahharen Varna'ya gelmiş olan hâtib şeyh Hasan Efendi ve zevcesi Meryem ve kerimesi on yaşında Ümmetullah ve merkûm Hasan Efendinin kız karındaşı Hadice ve hâlası Rabia. Neferen 5.

- Fîl-asl Kavartalı mucallim-i sıbyân ve imâm hâfız Ahmed Efende ve vâlidesi Âişe ve zevcesi Emine ve oğlu on üç yaşında Mehmed. Neferen 4.

-Varnalı İmâm Mehmed Efendi ve vâlidesi Rukiyye ve zevcesi Âişe ve oğlu on iki yaşında Halil ve diğir oğlu iki yaşında İbrahim Edhem ve kerimesi on dört yaşında Ümmetullah. Neferen 6.

- Fîl-asl Kavartalı bakkâl esnâfından Murtaza ve zevcesi Fâtıma ve sekiz buçuk yaşında oğlu Mustafa. Nefer 2.

- Fîl-asl Âsitâneli olup mir-i mirân-ı kirâmdan Hacı Yusuf Paşa ile Varna'ya gidip te'ehhül itmiş olan Mustafa ve zevcesi Hafize ve kayınvâlidesi Havva ve mezbûr Havva'nın kızları olan iki yaşında Hâdice ve iki yaşında Şerife ve sekiz yaşında oğlu Halil. Nefer 6.

- Fîl-asl Benderli olup Âsitâne'de Dâvûdpaşa iskelesinde sâkin iken Hacı Yusuf Paşa ile Varna'ya gitmiş olan Hüseyin. Neferen 1.

- Varnalı yemenci esnâfından Süleyman ve zevcesi Rukiyye hatun. Neferen 2.

- Fîl-asl Akkermanî olup on seneden berü Varna'da temekkûn etmiş olan Mollâ Mustafa ve vâlidesi Emine ve zevcesi Havva ve kayınvâlidesi Emine ve kayınvâlidesinin vâlidesi Zeyneb ve sekiz yaşında oğlu İbrahim ve üç yaşında diğir oğlu Mehmed. Nefer 7.

- Varnalı rençber Mustafa ve zevcesi Ümeş ve on iki yaşında kerimesi Fâtıma ve diğir kerimesi altı yaşında Ümmetullah ve oğlu iki aylık Ahmed ve merkûm Mustafa'nın karındaşı bikâr Ahmed ve zenciyye

câriyesi Fâtıma ve hizmetkârının zevcesi Emine ve mezbûr Emine'nin anası Fâtıma ve dört yaşında oğlu Mehmed. Nefer 10.

- Fî'l-asl Benderli olup yirmi seneden berü Varna'da tavattun itmiş olan berber Hasan ve vâlidesi Zahide ve oğlu on iki yaşında İsmail ve kerimesi sekiz yaşında Ümmügülsüm ve diğer kerimesi beş yaşında Habibe ve diğer kerimesi Esmâ. Nefer 6.

- Fî'l-asl Benderli olup yirmi seneden berü Varna'da tavattun itmiş olan mağazacı Ahmed ve vâlidesi Hadice ve zevcesi Ümmügülsüm. Nefer 3.

-Varnalı fişenkçi esnâfından Halil ve zevcesi Rukıyye ve kayınvâlidesi Ümmügülsüm ve oğlu on yaşında Mustafa ve kerimesi yedi yaşında Emine. Nefer 5.

- Fî'l-asl Akkermanî olup yirmi seneden berü Varna'da sâkin iskele yazıcısı Hacı Feyzullah ve zevcesi Fâtıma ve kerimesi on iki yaşında Emine ve diğer kerimesi iki buçuk yaşında Hadice. Nefer 4.

- Varnalı kayıkçı Hüseyin ve zevcesi Saide ve kayınvâlidesi Rukeş ve oğlu beş yaşında Mehmed ve kerimesi yedi yaşında Saliha. Nefer 5.

- Varnalı tüfenkçi esnâfından Mehmed ve babası Ali ve vâlidesi Hacer ve zevcesi Emine ve hâlası Hadice. Nefer 5.

- Varnalı rençber Emrullah ve zevcesi Ümmügülsüm ve on bir yaşında oğlu Ali ve zenciyyesi Fâtıma ve merkûm Emrullah'ın karındaşı bîkâr Mustafa ve oğlu on dört yaşında Mehmed ve diğer oğlu dokuz yaşında Hasan ve zenciyye câriyesi Şirin. Nefer 8.

- Fî'l-asl Akkermanî olup yirmi seneden berü Varna'da mütemekkin kassâb Tahir ve zevcesi zeliha. Nefer 2.

-Varnalı Ümmetullah hatun ve oğlu on iki yaşında İsmail ve kerimesi beş yaşında Hanife. Nefer 3.

-Varnalı İsmail Re'is ve zevcesi Rukıyye ve iki yaşında kerimesi Âişe ve diğer kerimesi beş yaşında Fâtıma. Nefer 4.

-Varnalı tüccârdan Ali Ağa ve zevcesi Nefise ve kerimesi on beş yaşında Hadice ve diğer kerimesi on üç yaşında Âişe ve merkûm Ali Ağanın kayını Abdülvehhab ve hizmetçileri Fâtıma hatun ve on yedi yaşında Zeyneb ve merkûm Ali Ağanın muctekası Haşım. Nefer 8.

- Fî'l-asl Benderli olup yirmi seneden berü Varna'da sâkin kahveci

Süleyman ve zevcesi Ümmügülsüm ve kerimesi dokuz yaşında Hafize. Nefer 3.

- Varnalı rençber Ahmed ve zevcesi Hafize ve kerimesi Salih ve mezbûre Salih'nin on üç yaşında kardeşi Fâtima ve iki nefer zenciyye câriyeleri. Nefer 4.

- Varnalı mağazacı Mazlum Ağa ve zevcesi Rabia ve oğlu dört yaşında Ahmed ve kayınvâlidesi Ümmetullah ve mezbûre Ümmetullah'ın diğer kerimesi Haveş ve diğer kebire kerimesi Âişe mezbûre Âişe'nin kerimesi altı yaşında Âdile ve sekiz yaşında Şafiyeye. Nefer 8.

- Varnalı rençber İbrahim ve zevcesi Rukiyye ve kebir oğlu İsmail ve merkûm İsmail'in zevcesi Âişe ve hizmetlerinde on üç yaşında Osman ve on yaşında Emine ve zenciyye câriyeleri. Nefer 7.

- Fî'l-asl Bosnalı olup yedi seneden berü Varna'da sâkin rençber Süleyman ve zevcesi Ümmetullah. Nefer 2.

- Fî'l-asl Kozlucalı olup üç seneden berü Varna'da mütemekkin rençber İzzet ve vâlidesi Hadice. Nefer 2.

- Varnalı fişenkçi esnâfından Osman ve zevcesi Zeyneb ve kerimesi on iki yaşında Fâtima. Nefer 3.

- Varnalı berber esnâfından Hasan ve zevcesi Fâtima ve oğlu on dört yaşında Mehmed ve diğer oğlu on bir yaşında Hüseyin ve diğer oğlu sekiz yaşında Mustafa ve kerimesi altı yaşında Zeliha. Nefer 6.

- Fî'l-asl Ünyeli olup on üç seneden berü Varna'da tavattun itmiş olan İmâm Osman Efendi ve zevcesi Zeliha ve oğlu on yedi yaşında Ali ve diğer oğlu dokuz yaşında Bekir. Nefer 4.

- Fî'l-asl Akkermanlı olup yirmi seneden berü Varna'da sâkin iskele tüccârı Ömer Ağa ve zevcesi Emine ve oğlu on dört yaşında Ali ve kerimesi sekiz yaşında Nefise ve diğer kızı beş yaşında Hadice merkûm Ömer Ağa'nın hemsîresi Fâtima ve mezbûre Fâtima'nın oğlu on üç yaşında Nurullah. Nefer 7.

-Fî'l-asl Benderli olup yirmi seneden berü Varna'da tavattun itmiş kahveci Emir Osman ve zevcesi Ümmi ve kerimesi sekiz yaşında Fâtima. Nefer 3.

-Varnalı rençber tâ'ifesinden Ârif ve zevcesi Şerife ve dört yaşında oğlu Ali ve kerimesi bir buçuk yaşında Zeyneb ve Varna'da konşuları Salih

hatun ve oğlu on yaşında İsmail. Nefer 6.

-Fî'l-asl Balçıklı olup muahharen Varna'ya gelmiş olan rençber Hacı İsmail zevcesi Rukiyye ve oğlu Mustafa ve merkûm Mustafa'nın zevcesi Zeyneb ve oğlu dört yaşında Mehmed ve kerimesi iki yaşında Mesûbe. Nefer 6. Fevt şûd 1.

(Merkûm Mustafa sefinede bugün vefat idüp Büyükdere'ye defn olunmuştur).

-Fî'l-asl Balçıklı olup muahharen Varna'ya gelmiş Mehmed ve zevcesi Rukiyye ve oğlu sekiz yaşında İbrahim ve diğer oğlu üç yaşında süleyman ve beş yaşında kerimesi Meryem. Nefer 5.

- Merkûm Mehmed'in damadı rençber İbrahim ve zevcesi Emine hatun. Nefer 2.

-Merkûm Hacı İsmail'in karındaşı rençber Salih ve zevcesi Hafize ve kerimesi yirmi yaşında Meryem. Nefer 3.

-Varnalı şerife hatun ve kerimesi yedi yaşında Âişe. Nefer 2.
(Zevci Âsitâne'de imiş)

-Fî'l-asl Pazarcıklı olup yirmi seneden berü Varna'da mütemeknine Rabla hatun ve kerimesi Fâtıma ve damadı acmâ Hâfız Bekir Efendi ve on aylık oğlu Osman. Nefer 4.

-Varnalı Hafize hatun oğlu dört aylık Mehmed ve kerimesi on yaşında Emine ve diğer kerimesi beş yaşında Havva ve teyzesi Hadice hatun. Nefer 5.

(Zevci ordu-yu humâyûnda imiş)

-Varnalı Emine hatun ve oğlu beş yaşında Osman ve diğer oğlu sekiz yaşında Mustafa. Nefer 3.

(Zevci şehid)

-Varnalı Rukiyye hatun ve oğlu on iki yaşında İsmail. Nefer 2.

-Varnalı Ümmetullah hatun ve oğlu altı yaşında İbrahim ve diğer oğlu on üç yaşında Süleyman ve sekiz yaşında Mustafa. Nefer 4.

-Fî'l-asl Balçıklı rençber İsmail ve vâlidesi Ümmügülsüm ve zevcesi Âişe ve bir yaşında kerimesi Hadice ve merkûm İsmail'in on iki yaşında hemşiresi Meryem. Nefer 5.

-Fî'l-ısl Balçıklı tüccârından Mollâ Süleyman ve zevcesi Zeyneb ve kerimesi on iki yaşında Âişe ve oğlu altı yaşında Mehmed ve diğer oğlu bir yaşında Ahmed. Nefer 5.

-Fî'l-ısl Akkermanlı olup yirmi seneden berü Varna'da mutavattın kahveci Ahmed ve zevcesi Alime ve beş yaşında oğlu Hüseyin ve üç yaşında kerimesi Esmâ. Nefer 4.

-Varnalı iskele yazıcısı Mehmed zevcesi Rukıyye ve kerimesi on yaşında Safiyye ve mezbûre Safiyye'nin zevci Rustem.(4)

-Varnalı iskele yazıcısı Ahmed ve zevcesi Hafize ve kerimesi dokuz yaşında Hadice. Nefer 3.

-Varnalı İmâm Mehmed Efendi ve eniştesi Hâtib Mehmed Efendi ve merkûm Hâtib Efendinin zevcesi Âişe ve oğlu sekiz yaşında İsmail ve diğer oğlu on iki yaşında Ahmed ve kerimesi on beş yaşında Fâtıma ve yedi yaşında Nefise ve beş yaşında Rabia. Nefer 9.

-Varnalı kahveci Osman ve zevcesi Zeliha ve oğlu on iki yaşında Yakub ve merkûm Osman'ın vâldesi Hafize ve merkûm Osman'ın üç yaşında yeğeni Ebubekir. Nefer 5.

-Varnalı tüccârın Mustafa ve zevcesi Âişe ve hemsîresi on üç yaşında Âişe. Nefer 3.

-Tersâne-i âmire taburundan yedinci yüzbaşının yedinci onbaşısı Osman b. Ali Samatyalı. Nefer 1.

-Yine tersâne-i âmire taburundan dördüncü yüzbaşından beşinci onbaşının birinci neferi Hüseyin b. Bekir Lazgaranlı. Nefer 1.
(Hasta)

-Humbaracı nefarâtından Emin ve Halil. Nefer 2.

(İşbu iki nefer Osman Paşa tarafından sefineden ihrâc ve ahz olunmuştur).

-Tersâne-i âmire süde-gayûrlarından Ömer b. Hasan Ünyeli. Nefer 1.
(Hasta)

-Varnalı Havva hatun ve hemsîresi Ümmühan hatun ve mezbûre Havva'nın oğlunun zevcesi Güllü hatun ve üç yaşında oğlu Bekir ve dört aylık Mustafa. Nefer 5.

-Varnalı kahveci Hasan ve vâldesi Hafize ve büyükvâldesi Salıha ve

on iki yaşında oğlu İbrahim. Nefer 4.

-Varnalı Etmekçiler Kethüdâsı Emin Ağa ve zevcesi Hafize ve iki yaşında oğlu Hasan ve kerimesi altı yaşında Rukiyye. Nefer 4.

-Varnalı tüfekçi esnâfından Osman. Nefer 1.

Cemcan yekûn 314 nefer

Varna muhâcirininden Nemçelü Françisko Mebardo kapudânın sefinesine sevâren Der-sacâdete tevârüd iden kimesnelerin defteridir.

-Varnalı fuçıcı Ahmed ve zevcesi Salihâ ve oğlu on iki yaşında Osman ve kerimesi iki yaşında Âişe. Nefer 4.

-Varnalı çiftçi Said ve zevcesi Emine ve oğlu yedi yaşında Mustafa ve beş yaşında İsmail ve merkûm Said'in vâlidesi Emine ve baldızı Azime ve mezbûre Azime'nin karındaşı Zeyneb ve mezbûr Zeyneb'in iki buçuk yaşında oğlu Abdülmümin. Nefer 8.

(Mezbûr Zeyneb'in zevci Niş muhâfızının el-yevm kethüdâsı imiş)

-Varna'da Eyüb-oğlu Câmî-i şerifi İmâmı Ahmed Efendi ve zevcesi Rukiyye ve oğlu sekiz yaşında Mehmed ve diğeri oğlu üç yaşında Hasan ve kerimesi altı aylık Âişe. Nefer 5.

-Varna'da Berber-oğlu Mehmed Re'is ve zevcesi Hadice ve kayınpederi derzi Hüseyin ve kayınvâlidesi Habibe. Nefer 4.

-Varnalı tüccârdan Ali Ağa ve vâlidesi Rukiyye ve zevcesi Ümmühan ve kerimesi on altı yaşında Fâtıma ve diğeri kerimesi altı yaşında Nefise ve mezbûre Fâtıma'nın zevci Ahmed Ağa hizmetçileri Emine hatun. Nefer 7.

-Varnalı berber esnafından Osman ve karındaşı Mahrûb İsmail ve vâlideleri Fahriyye. Nefer 3.

-Varnalı kassâb esnâfından Mustafa ve zevcesi Şerife ve mezbûre Şerife'nin kayınvâlidesi Zeyneb ve merkûm Mustafa'nın oğulları on yaşında Süleyman ve üç yaşında Mehmed ve kerimesi Emine ve merkûm Mustafa'nın karındaşı berber Osman. Nefer 7.

-Varnalı tüccârdan Aşçı-zâde Hasan Ağa ve zevcesi Ümmetullah ve vâlidesi Ümmühan ve oğlu yirmi yaşında Mehmed ve diğeri oğlu on beş yaşında Ahmed ve kerimesi sekiz yaşında Ümmühan ve merkûm

Mehmed'in zevcesi Elmas ve hizmetkârları İbiş. Nefer 8. Fevt şüd 1.
(Merkûm Hasan Ağanın vâlidesi esnâ-yı râhda vefât idüp İyneada'ya defn olunmuş)

-Varnalı berber Hasan Ağa ve vâlidesi Âişe ve hemşiresi Emine ve zevcesi Zeliha ve kerîmesi on yaşında Ümmetullah. Nefer 5.

-Varnalı tüccârdan Mehmed Ali Ağa ve zevcesi Ümeş ve oğlu tüccârdan Halil ve merkûm Halil'in zevcesi Hafize ve oğulları altı yaşında İbrahim ve bir yaşında Ahmed. Nefer 6.

-Varnalı tüccârdan Abdullah Ağa ve zevcesi Fâtıma ve oğlu bir yaşında Abdullah ve kayınvâlidesi Hafize ve hizmetkârları Mehmed ve Edhem. Nefer 6.

-Varnalı Ali Yazıcı Re'is ve zevcesi Âişe ve vâlidesi Emine ve merkûm Ali Yazıcı'nın karındaşı Ömer. Nefer 4.

-Varnalı tüccârdan Mollâ Mustafa ve vâlidesi Ümmühan ve hemşiresi Zeyneb ve zevcesi Ümmügülsüm ve oğulları on üç yaşında Osman ve yedi yaşında Raşid ve merkûm Mustafa'nın babası Hasan. Nefer 7.

(Merkûm Hasan esnâ-yı râhda fevt olup İyneada'ya defn olunmuşdur)

-Fî'l-asl Benderli olup on iki seneden berü Varna'da tüccârdan Hasan Ağa ve zevcesi Âişe ve oğulları altı yaşında Halil ve üç yaşında Mehmed ve kerîmesi sekiz yaşında Âişe. Nefer 5.

-Varnalı tüccârdan Ahmed Ağa ve zevcesi Hanife ve kayınvâlidesi Fâtıma ve merkûm Ahmed Ağanın kerîmeleri on beş yaşında Ümmügülsüm ve on iki yaşında Fâtıma ve oğlu üç yaşında Salih ve merkûm Ahmed Ağanın kayını yirmi yaşında Süleyman ve damadı Hasan Re'is ve zevcesi Ümmetullah ve oğlu Seyyid ve kerîmesi bir yaşında Habibe. Nefer 11.

-Varnalı tüccârdan Rüstem Ağa ve zevcesi Fâtıma ve kayınvâlidesi Âişe ve oğulları on yaşında İbrahim ve sekiz yaşında Yakub ve zevcesinin kız karındaşı Hadice ve mezbûre Hadice'nin altı yaşında kerîmesi Âişe. Nefer 9.

-Varnalı tavukçu Küçük Ömer ve vâlidesi Hafize ve zevcesi Hafize ve kerîmesi iki yaşında Ümmetullah. Nefer 4.

-Varnalı tüccârdan Ali Ağa ve vâlidesi Âişe ve zevcesi Âişe ve hizmetkârları Abdullah. Nefer 4.

-Varnalı çiftçi İbrahim ve zevcesi Emine ve vâlidesi Âişe. Nefer 3.

-Varnalı tüccârdan Hacı Mustafa Ağa ve zevcesi Ümmügülsüm ve kayınvâlidesi Emine ve merkûm Mustafa'nın hemşirezâdeleri on iki yaşında Mustafa ve sekiz yaşında Memiş ve dört yaşında Salih ve dört aylık İsmail ve hizmetkârları on beş yaşında Mehmed ve on üç yaşında Ahmed. Nefer 10.

-Varnalı Derviş-oğlu Bekir Re'is ve zevcesi Ümmî ve oğulları on üç yaşında Abdurrahman ve on bir yaşında Şâkir ve dokuz yaşında Ahmed ve beş yaşında Mehmed ve bir buçuk yaşında İsmail ve kayınvâlidesi Rukeş ve merkûm Bekir'in kayını on altı yaşında Ahmed. Nefer 9.

-Varnalı tüccârdan Aziz Ağa ve vâlidesi Âişe ve zevcesi Âişe ve kerimesi on dört yaşında Nefise ve oğlu on iki yaşında Hüseyin ve merkûm Aziz Ağanın damadı tüccârdan Ahmed Ağa ve zevcesi Mehiyye ve zenciyye câriyesi Şirin ve hizmetkârı Hacı Mehmed. Nefer 9.

-Varnalı tüccârdan İsmail Ağa ve zevcesi Fâtıma ve oğulları on dört yaşında Hasan ve yigirmi yaşında Tahir ve kerimesi otuz yaşında Rukiyye ve diğer kerimesi Zeyneb ve mezbûre Zeyneb'in zevci Ahmed ve Hasan'ın zevcesi Âişe ve oğlu sekiz yaşında Ârif ve on altı yaşında Sadık ve kerimesi on yaşında Âişe ve sekiz yaşında Fâtıma ve merkûm Ahmed'in değzesi Zeliha ve merkûm Hasan'ın kayınvâlidesi Hadice ve merkûme Hadice'nin kerimesi Hürrem ve diğer kerimesi Ganime ve diğer kerimesi Hanife ve merkûm Hasan'ın hâlası Emine ve merkûm Sadık'ın zevcesi Âişe ve mezbûre Emine'nin hizmetçisi Âişe ve merkûm Ahmed'in oğlu Mehmed ve zenciyye câriyesi Ruşen. Nefer 22.

-Varnalı tüccârdan Mustafa Ağa ve zevcesi Ümmügülsüm ve kayını İbrahim ve merkûm İbrahim'in zevcesi Hafize ve oğlu iki yaşında Ahmed. Nefer 5.

-Varnalı derzi Halil ve vâlidesi Âişe ve zevcesi Cemile hatun. Nefer 3.

-Varnalı bekçi Yakub ve vâlidesi Emine ve zevcesi Havva hatun. Nefer 3.

-Varnalı serrâç esnâfından Süleyman ve zevcesi Nefise hatun. Nefer 2.

-Varnalı derzi esnâfından Ali ve zevcesi Ümmühan ve oğlu dört yaşında Hüseyin. Nefer 3.

-Varnalı tüccârdan Hasan Ağa ve vâlidesi Havva ve zevcesi Azime ve oğlu üç yaşında Ali. Nefer 4.

-Varnalı yemenci Halil ve vâlidesi Rukiyye ve hemşiresi Gülle hatun. Nefer 3.

-Varnalı tüccârdan Hasan Ağa ve zevcesi Ümmügülsüm ve oğulları yigirmi dört yaşında Hüseyin ve yigirmi sekiz yaşında Osman ve kerimesi dokuz yaşında Âişe ve merkûm Osman'ın zevcesi Âişe ve kayınpederi Murtaza ve kayınvâlidesi Zeyneb. Nefer 8.

-Varnalı Ahmed ve vâlidesi Rabla ve karındaşı Haveş ve mezbûre Haveş'in kızı Güllü ve büyükanası Âişe. Nefer 5.

Cemcan yekûn nefer 191

Varna muhâcîrininden Nemçelü Viçinço Pikni (?) kapudânın sefinesiyle Der-sacâdete vürüd iden kimesnelerin defteridir.

-Varna tüccârından Hacer-oğlu Hasan ve zevcesi Emine ve oğulları on beş yaşında Hüseyin ve üç aylık Ahmed ve kerimesi üç yaşında Fâtıma ve amîsi kızı otuz iki yaşında Zeliha ve iki nefer zenciyye câriyeleri. Nefer 8.

-Varnalı tüccârdan Hacı Abdurrahman ve zevcesi Ümmetullah ve oğulları on dört yaşında Mehmed ve üç yaşında Ahmed ve kerimeleri üç yaşında Âişe ve yedi yaşında Zeliha ve zenciyye câriyesi. Nefer 7.

-Varnalı tahmişçi Ahmed ve zevcesi Rukiyye ve oğulları on dört yaşında Süleyman ve Mustafa. Nefer 4.

-Varnalı fukarâ gürûhundan Ahmed ve zevcesi Hadice ve oğlu yigirmi yaşında Hüseyin ve kerimeleri on üç yaşında Hafize ve sekiz yaşında Cemile ve vâlidesi Fâtıma. Nefer 6. Fevt şüd 1.
(Mezbûr Ali Ağanın vâlidesi Fâtıma esnâ-yı râhda vefât idüp İyneada'ya defn olunmuşdur)

-Varnalı tüfenkçi esnâfından İsmail ve zevcesi Âişe ve oğulları yigirmi beş yaşında Ömer ve altı yaşında Osman ve kerimesi on yaşında Hafize ve kayınvâlidesi Fâtıma. Nefer 6.

-Varnalı Ahmed ve zevcesi Ümmî hatun. Nefer 2. Fevt şüd 1.
(Merkûm Ahmed esnâ-yı tarikde vefât idüp İyneada'ya defn olunmuşdur).

-Varnalı Rüstem Ağa ve zevcesi Âdile ve oğulları on beş yaşında Hasan ve dokuz yaşında Said ve diğer oğlu altı yaşında Hasan ve kerimesi on yaşında Güllü ve yeğeni Ali. Nefer 7. Fevt şüd 2.

(Merkûm Rüstem Büyükdere'de vefât idüp defn olunmuşdur. Ve merkûm Ali esnâ-yı taride mukaddema vefat idüp İyneada'ya defn olunmuşdur)

-Varnalı fukarâ gürûhundan İsmail ve zevcesi Rukıyye ve oğulları iki yaşında Hüseyin ve iki aylık Hasan ve merkûm İsmail'in vâlidesi Âişe. Nefer 5.

-Varnalı İnce Mehmed Re'is ve zevcesi Hafize ve oğlu üç yaşında Bekir ve kerimeleri on dört yaşında Fâtıma ve altı yaşında Rukıyye ve merkûm Mehmed Re'isin kayınının zevcesi Âişe ve vâlidesi Fâtıma hatun. Nefer 7.

-Varna'da Kalca imâmı Hâfız İbrahim Efendi ve zevcesi Hafize ve oğulları yedi yaşında Mustafa ve yigirmi günlük Ahmed ve kerimeleri on bir yaşında Ümmügülsüm ve beş yaşında Âişe. Nefer 6.

-Varna'da Hatib Halil Efendi ve zevcesi Âişe ve oğlu on üç yaşında Ahmed ve kızı on yaşında Reyhan ve merkûm Halil Efendinin hemşiresi Âişe ve hizmetçisi Emine. Nefer 6.

-Varnalı menzilci Hasan ve zevcesi Zeyneb ve kayınvâlidesi Âişe ve damadı İbrahim ve zevcesi Hadice ve hizmetkârı Arif. Nefer 6.

-Varnalı tavukçu Ali ve zevcesi Meryem ve kerimesi Âişe ve damadı Derviş Tahir. Nefer 4.

-Varnalı tüccârdan Mustafa ve zevcesi Zeliha ve oğulları on yaşında Mehmed ve beş yaşında Davud ve kerimesi dört yaşında Adile. Nefer 5.

-Varnalı tüccârdan Mustafa ve oğulları dört yaşında Ali ve bir buçuk yaşında Ahmed ve kerimesi üç yaşında Fâtıma ve vâlidesi Ümmetullah ve kayınvâlidesi Fâtıma ve merkûm Mustafa'nın karındaşı Hasan. Nefer 7.

-Varna'da mekteb hâcesi İbrahim Efendi ve zevcesi ve oğlu on üç yaşında Mehmed ve kerimeleri on yaşında Hadice ve sekiz yaşında Rukıyye ve üç yaşında Şefika ve bir buçuk yaşında Nefise ve diğer oğlu beş yaşında Abdullah. Nefer 8.

-Varnalı Sâcatçı Osman ve zevcesi Fâtıma ve oğlu bir aylık Yasin ve kayınvâlidesi Hafize ve oğlu sekiz yaşında Hasan ve altı yaşında

Mehmed ve kerimesi Ümmetullah ve merkûm Osman'ın sekiz yaşında karındaşı Mehmed. Nefer 8.

-Varnalı dükkâncı Halil ve vâlidesi Rukıyye ve merkûm Halil'in oğlu sekiz yaşında Süleyman ve iki yaşında İlyas ve kerimeleri altı yaşında Rahime ve dört yaşında Fâtıma ve dört yaşında Emine ikiz. Nefer 7.

Cemcan yekûn nefer aded 113

Varna muhâcîrininden olup Sardunyalu Antonyo Bozed kapudânın sefinesine süvâren Der-aliyye'ye vürûd iden zikûr ve inâs ve sibyanın defteridir.

-Varnalı mahkeme kâtibi Hasan Efendi ve zevcesi Hafize ve kerimesi on üç yaşında Sıdika ve dokuz yaşında Ümmügülsüm ve yedi yaşında Şefika ve dört yaşında Fervûse ve kayınvâlidesi Saliha ve mûmâ-ileyh Hasan Efendinin yiğirmi üç yaşında karındaşı İsmail. Nefer 8.

-Varnalı attâr Mollâ Osman ve kerimeleri on iki yaşında Hafize ve on sekiz yaşında Fâtıma ve mezbûre Fâtıma'nın zevci İbrahim Edhem ve dört aylık oğlu Ahmed. Nefer 5.

-Varnalı Çitçi-oğlu Ali Re'is ve zevcesi Fâtıma ve kerimesi dokuz yaşında Zeliha. Nefer 3.

-Merkûm İbrahim Edhem'in babası Varnalı attâr Süleyman ve zevcesi Âişe ve otuz yaşında oğlu Hasan ve merkûm Hasan'ın zevcesi Rukıyye ve kerimesi altı yaşında Fâtıma. Nefer 5.

-Varnalı İnce Mehmed Re'is ve zevcesi Ümmügülsüm ve kerimesi altı yaşında Mustafa. Nefer 3. [Kerimesinin isminin Mustafa olarak yazılması bir yanlışlık eseri olmalıdır].

-Varnalı macûnacı Kavruk-oğlu Halil ve zevcesi Âişe ve vâlidesi Âişe. Nefer 3.

-Varnalı bakkâl Mollâ Salih ve zevcesi Fâtıma ve oğulları yiğirmi yaşında Mustafa ve on yaşında Mehmed ve dört yaşında Bekir ve kerimesi on altı yaşında Hadice ve damadı Salih ve merkûm Salih'in akrabâsından yiğirmi yaşında Ali. Nefer 8.

-Varnalı İbrahim Re'is ve zevcesi Zeliha ve oğlu on yaşında Hüseyin ve altı yaşında İsmail. Nefer 4.

-Varnalı İbrahim Re'is ve zevcesi Zeliha ve oğlu on yaşında Hüseyin ve

altı yaşında İsmail. Nefer 4.

-Fî'l-asl Akkermanî olup yirmi seneden berü Varna'da mütevattın kalca top arabacısı Ahmed ve zevcesi Âişe ve kerîme on yaşında Esmâ ve diğêr kerîmesi on sekiz yaşında Fâtıma ve mezbûre Fâtıma'nın zevci Kır Mahmud. Nefer 3.

-Varnalı tavukçu derzi Mehmed-oğlu Ahmed ve zevcesi Ümmetullah ve kerîmeleri on iki yaşında Emine ve sekiz yaşında Meryem ve altı yaşında Fâtıma ve merkûm Ahmed'in değzesi Emine. Nefer 6.

-Varnalı dakîk tüccârından Mehmed ve zevcesi Âişe ve oğlu üç aylık Abdurrahman ve merkûm Mehmed'in yiğirmi yaşında karındaşı Hasan ve merkûm Hasan'ın zevcesi Şerife. Nefer 6.

-Merkum uncu Mehmed'in hemşiresi Âişe ve oğulları on dört yaşında İbiş ve sekiz yaşında Ahmed ve üç yaşında İsmail ve altı yaşında Emine ve dört yaşında Hadice. Nefer 6.

-Fî'l-asl Özülü olup on yedi seneden berü Varna'da mütevattın balıkçı Mehmed ve zevcesi Âişe ve kerîmesi on dört yaşında Ali ve diğêr oğlu altı aylık Hasan. Nefer 5.

-Varnalı kalca-bend Ahmed ve zevcesi Âişe ve oğulları on beş yaşında Halil ve on yaşında Ömer ve altı yaşında Hasan ve kerîmesi yedi yaşında Cemile ve kayınvâlidesi Hanife ve merkûm Ahmed'in akrabâsından Fâtıma. Nefer 8.

-Varnalı tavukçu Ali ve zevcesi Fâtıma ve oğulları on bir yaşında Mehmed ve kerîmesi dört yaşında Zeliha. Nefer 5.

-Varnalı yemenci Mustafa ve vâlidesi Hafize ve hemşiresi on yaşında Fâtıma. Nefer 3.

-Varnalı Gümrük Kâtibi Mustafa Efendi ve zevcesi Fâtıma ve kerîmesi on sekiz yaşında Emine ve dokuz yaşında Âişe. Nefer 4.

-Varna'da İç Kalca Câmî İmâmı Mehmed Efendi ve oğulları yiğirmi beş yaşında Osman ve otuz beş yaşında acmâ Ahmed ve kerîmesi Şerife ve mezbûre Şerife'nin on yedi yaşında oğlu Osman ve diğêr oğlu bir buçuk yaşında Mustafa ve kerîmeleri on beş yaşında Âişe ve altı yaşında Zeyneb. Nefer 8.

-Varnalı İsmail Re'is ve zevcesi Rabia ve oğulları on yaşında Süleyman ve sekiz yaşında Ömer ve bir buçuk yaşında Hüseyin. Nefer 5.

-Ve merkûm İsmail Re'isin karındaşı bekçi Arif ve zevcesi Fâtıma ve on altı yaşında oğlu Mustafa ve kerimesi on üç yaşında Hafize. (4)

-Ve merkûm İsmail Re'isin kayınvâlıdesi Âişe ve kerimesi Ümmügülsüm ve mezbûre Ümmügülsüm'ün kerimesi on üç yaşında Zeyneb ve oğulları on iki yaşında Mehmed ve sekiz yaşında Hasan. Nefer 5.

-Varnalı Manki-oğlu Hüseyin Re'is ve zevcesi Fâtıma ve kerimesi on beş yaşında Hadice. Nefer 3.

-Fî'l-asl Ünyeli olup on iki seneden berü Varna'da mütevattın tüccârdan Osman Ağa ve zevcesi Fâtıma ve kayınvâlıdesi Ümmügülsüm ve kayını Hasan ve merkûm Hasan'ın zevcesi Havva. Nefer 5.

Fî'l-asl Piravadili olup on beş seneden berü mütevattın reyinci Ahmed ve vâlıdesi Zeyneb ve hemşiresi yigirmi yaşında Rukıyye. Nefer 3.

-Varnalı çiftçi Hüseyin ve zevcesi Âişe. Nefer 2.

-Varnalı kır tüccârından Tahir ve zevcesi Fâtıma ve oğlu on üç yaşında İdris ve kerimesi Şerife ve bir nefer zenciyye câriyesi Fâtıma ve merkûm Tahir'in kızkarındaşı oğlu Hâfız Mustafa ve zevcesi Şerife ve oğlu on üç yaşında Salim ve on yaşında Hasan ve beş yaşında Hüseyin ve iki yaşında Ali ve merkûm Mustafa'nın vâlıdesi Saliha ve câriyesi Fâtıma. Nefer 13.

-Varnalı Tavukçu-oğlu İbrahim ve zevcesi Hafize ve kerimeleri beş yaşında Cemile ve iki yaşında Hafize ve merkûm İbrahim'in vâlıdes Âişe ve hemşiresi Rukıyye. Nefer 6.

-Fî'l-asl Akkermanî olup on altı senedenberü Varna'da mütemekkin çıkırıkçı Ömer ve zevcesi Kezban ve oğlu dört yaşında Hasan. Nefer 3.

-Varnalı Uzun Ali-oğlu Ahmed Re'is ve zevcesi Ümmühan ve kerimesi iki buçuk yaşında Hafize. Nefer 3.

-Varnalı Gümruk Kâtibi Derviş Mehmed Efendî ve zevcesi Zeyneb on alta yaşında oğlu İbrahim ve kayınvâlıdesi Hadice. Nefer 4.

-Varnalı Seyyid İbrahim Re'is ve zevcesi Rukeş ve kerimeleri on yaşında Âişe ve sekiz yaşında Şerife ve üç yaşında oğlu Mustafa. Nefer 5.

-Merhûm Topalak Ahmed Re'isin zevcesi Zeliha ve oğlu yigirmi beş

yaşında Mehmed. Nefer 2.

-Varnalı talebi-i ulûmdan Osman Efendi ve birâneri zevcesi Rukyye ve oğlu bir buçuk yaşında Mehmed. Nefer 3.

-Fî'l-asl Benderli olup yiğirmi seneden berü Varna'da mütevattın tüccârdan Ahmed Ağa ve zevcesi Emine ve kerimesi beş yaşında Zeyneb ve kayınvâlikesi Âişe ve merkûm Ahmed'in vâlikesi Ümeş. Nefer 5.

-Fî'l-asl Küreli olup altı seneden berü Varna'da mütevattın tavukçu Hasan. Nefer 1.

-Varnalı iskele yazıcısı Huh Aga ve zevcesi Hadice ve oğulları altı yaşında Haydar ve dört yaşında İzzet ve iki yaşında Saide. Nefer 5.

-Varnalı lâla-oğlu Ahmed Ağa ve zevcesi Nefise ve oğulları on yaşında Süleyman ve altı yaşında Abdurrahman ve üç yaşında Âli ve kerimesi yedi yaşında Hafize. Nefer 6.

-Merkûm Nuh Ağanın birâderi dakik yazıcısı Mehmed ve zevcesi Âişe ve oğlu dört yaşında İskender ve kerimeleri on yaşında Cemile ve iki yaşında Fâtıma ve merkûm Nuh ve mehmed'in vâlikesi Rukyye hatun. Nefer 6.

-Varna'da Alâdin karyesi imâmı müteveffâ Mollâ Mehmed'in zevcesi Beyhan hatun ve kerîeler beş yaşında Âiye ve sekiz aylık Habibe ve mezbûr Beyhan'ın vâlikesi Zeliha. Nefer 4.

-Varnalı manav esnâfından Mehmed Ağa ve zevcesi Habibe ve kerimesi iki yaşında Âişe. Nefer 3.

-Varna'da Abdurrahman Câmii imâmı Mustafa Efendi ve zevcesi Hacer ve oğlu on yaşında Saadeddin ve kayınvâlikesi Âdile. Nefer 4.

-Varna kalcası topçu başısı Hâfız Mehmed Ağa ve zevcesi Hadice ve oğulları sekiz yaşında Hüseyin ve bir buçuk yaşında Ahmed. Nefer 4.

-Varnalı Abdülaziz Efendi ve zevcesi Âişe ve vâlikesi Fâtıma ve kayınvâlikesi Âişe. Nefer 4.

-Varnalı Mollâ Mustafa-oğlu İbrahim Ağa ve zevcesi Emine ve kayınvâlikesi Rukyye ve merkûm İbrahim'in yiğirmi beş yaşında oğlu Haydar ve kerimesi yedi yaşında Hafize. Nefer 5.

-Ve merkûm Abdülaziz Efendinin birâderinin zevcesi Zeliha ve oğulları

on dört yaşında Tevfike ve beş yaşında Rıza ve kerimesi sekiz yaşında Rabia. Nefer 5.

-Varnalı Himmet-zâde berber Şerif ve vâlidesi Rukiyye ve teyzesi Ümmetullah. Nefer 3.

-Bundan iki buçuk sene mukaddem Der-aliyye'den Varna'ya nefy olunan serrâç Salih Ağa ve zevcesi Hadice. Nefer 2.

-Varna kal^{ca} emini Küçük Mehmed Ağa ve zevcesi Emine ve oğlu on iki yaşında Salim ve kerimesi on yaşında Âtşe ve merkûm Mehmed Ağanın birâderi müteveffâ Mestan Ağanın zevcesi Emine ve oğlu on üç yaşında Ömer ve zenciyye câriyeleri Tursuh ve zenci gulâmı Mercan. Nefer 8.

-Bundan iki buçuk sene mukaddem Der-aliyye'den Varna'ya nefy olunmuş olan simitçi esnâfından Hüseyin ve zevcesi Emine ve merkûm Hüseyin'in karındaşı Ali. Nefer 3.

Cem^{ca}an yekûn

Zikûr ve inâs ve sibyan neferât 230

Min haysü'l-mecmû^{ca} zikûr ve inâs aded 848

Bâlâda isimleri muharrer olan zikûr ve inâs mahrûse-i Galata mahkemesi siciline bâ-cem^{ca}ühüm kayd ve mahrûse-i mezbûre dâhilinde ve muzâfâtında olan mahallâta iskân ve akrabâ ve ta^{ca}allukâtı olduklarına binâen ba^{ca}zı İstanbul mahallâtına takım takım nakl ü iskân itdirilmiş olduğu işbu mahalle şerh verildi. Fi Câ
44

Hurrure bi-ma^{ca}rifeti'l-me'mûrin

Abdî Paşa-zâde es-Seyyid Osman Nûri el-kâdî

bi-mahrûse-i Galata nemekahü'l-fakîr ilh azze şânehu

Gufirelehumâ

(mühür)

es-Seyyid Osman Nûri